

УДК 81'276.6:004.8

DOI 10.58423/2786-6726/2025-3-140-157

Надійшла до редакції: 27.08.2025

Схвалено до друку: 29.09.2025

Опубліковано: 30.10.2025

Тур Оксана, Шабуніна Вікторія, Саранча Віктор

Дискурсивні особливості використання термінології генеративного штучного інтелекту у фаховій комунікації: аналіз тенденцій та перспектив

1. Актуальність дослідження

Сучасний світ характеризується безпрецедентною швидкістю науково-технічного прогресу, інтеграцією знань і глобалізаційними процесами, що суттєво впливають на мову, зокрема на її спеціалізовані сегменти. У цих умовах термінологія – як система найменувань понять у межах певної галузі знань – набуває особливого значення, виступаючи ключовим інструментом пізнання, комунікації та передачі інформації. Динамізм формування нових наукових дисциплін (наприклад, штучний інтелект, біоінженерія, нанотехнології), поява інноваційних технологій і розмиття межі між фаховим та загальноживаним дискурсами зумовлюють постійний потік нової термінології та вимагають від лінгвістики нових підходів до її вивчення.

З огляду на зазначені тенденції, термінологічні дослідження на сучасному етапі виходять за межі традиційного системно-структурного аналізу, інтегруючи міждисциплінарні перспективи й застосовуючи новітні методології (Іващенко, 2015, с. 22–26).

Традиційно термінознавство базувалося на прескриптивних засадах, прагнучи до стандартизації, однозначності та ідеальної системності термінів. Проте реалії сьогодення, особливо у високодинамічних галузях, демонструють, що терміносистеми є більш гнучкими й варіативними, менш детермінованими, ніж здавалося раніше. Це призвело до переходу

Acta Academiae Beregsasiensis, Philologica 2025/3: 140–157.

від нормативного до дескриптивного та функціонального підходів у термінологічних дослідженнях.

Необхідність аналізувати терміносистеми в їхньому живому функціонуванні, з урахуванням когнітивних механізмів їхнього формування та дискурсивних особливостей уживання, є визначальною рисою актуального термінознавства, яке визнає динамічний характер терміносистем, адже терміни постійно з'являються, змінюються, еволюціонують або зникають, відображаючи розвиток поняттєвої системи галузі; вплив дискурсу (функціонування термінів у конкретних фахових і позафахових дискурсах визначає їхнє реальне значення та вживання); усвідомлення того, що процеси творення та розуміння термінів тісно пов'язані з когнітивними механізмами людського мислення, такими як метафора, метонімія, концептуалізація. Крім того, глобалізованість усіх процесів життєдіяльності сучасного суспільства спричиняє інтердисциплінарність – терміни часто виникають на межі різних наук, що зумовлює їхню «гібридність» і складність дефініцій.

Такі зміни сприяють виникненню нових дослідницьких парадигм, що прагнуть глибше зрозуміти природу терміна як мовного знака та його функціонування в суспільстві знань. У контексті стрімкого розвитку та повсюдного впровадження генеративного штучного інтелекту (далі: ГШІ), дослідження його терміносистеми є вкрай актуальним для забезпечення точності й ефективності фахової комунікації. Динамічна поява нових концептів вимагає системного підходу до їхнього лінгвістичного осмислення, фіксації та нормалізації (Тур-Шабуніна, 2025). Це має вирішальне значення для формування чіткої поняттєвої бази, що сприятиме подальшому науковому прогресу, освітньому процесу й успішній імплементації технологій генеративного ШІ в різні сфери суспільного життя.

2. Мета й завдання дослідження

Метою статті є дослідження дискурсивних особливостей використання термінології генеративного штучного інтелекту у фаховій комунікації.

Реалізація поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- 1) з'ясувати особливості використання термінології генеративного штучного інтелекту у фаховій комунікації;
- 2) окреслити когнітивні аспекти сприйняття та категоризації досліджуваної термінології;
- 3) виокремити тенденції впливу генеративного штучного інтелекту на формування нової лексики та термінології в сучасній українській мові.

3. Методи дослідження

Стаття базується на сучасних методологічних підходах у термінознавстві, відходячи від традиційного системно-структурного та нормативного аналізу. Дослідження застосовує дескриптивний і функціональний підходи (автори зосереджуються на реальному функціонуванні терміносистеми в живій фаховій комунікації), когнітивний підхід (аналізуються когнітивні механізми формування термінів, їхнього сприйняття й категоризації у свідомості користувачів, зокрема через застосування метафоризації та прототипності), дисциплінарний підхід (дослідження здійснюється в контексті динамічної галузі знань – генеративного штучного інтелекту, що зумовлює міждисциплінарний характер термінів). Для дослідження особливостей функціонування термінології генеративного ШІ у фаховій комунікації, виявлення специфічних дискурсивних практик, таких як інтенсивна інтертекстуальність, варіативність експліцитності та потреба в роз'ясненнях, був використаний дискурсивний аналіз. Концептуальний і когнітивний аналізи застосовано для вивчення того, як нові поняття ШІ вбудовуються в наявні когнітивні рамки. Особливу увагу зосереджено на ролі концептуальних метафор. Словотвірний аналіз використаний для виявлення основних механізмів формування термінології ГШІ в українській мові.

4. Аналіз основних досліджень і публікацій із зазначеної теми

У роботах науковців-термінознавців визначено різні підходи до розуміння закономірностей формування та функціонування терміносистем, а також методів адекватного мовного найменування елементів наукової картини світу. Ці дослідження демонструють багатогранність таких пошуків, що здійснюються в межах різних концепцій. Так, одним із фундаментальних напрямів залишається дослідження загальної теорії терміна та терміносистем. У цій сфері значний внесок зробили такі науковці, як Т. Р. Кияк (Кияк, 1989), який висвітлював лінгвістичні аспекти термінознавства, сприяючи поглибленому розумінню його теоретичних засад; Т. І. Панько, І. М. Кочан, Г. П. Мацюк (Панько – Кочан – Мацюк, 1994), які окреслили основні завдання українського термінознавства. Варто зазначити, що сучасні методи дослідження української термінології різних галузей наукового пізнання стають запорукою фундаментального аналізу сучасної термінологічної системи. Аналіз методологічного інструментарію сучасних досліджень термінологій проведено О. М. Тур і В. В. Шабуніною (Тур–Шабуніна, 2023). Важливим вектором є нормалізація, стандартизація та правописне регулювання термінології, що стало темою досліджень М. О. Вакуленка (Вакуленко, 2010), О. М. Тур (Тур, 2017), Н. І. Олійник (Олійник, 2024) та ін.

Дослідження проблем термінотворення та лексичного збагачення охоплює аналіз шляхів появи нових термінів, зокрема запозичень, калькування та внутрішнього словотворення. Так, О. Д. Кочерга (Кочерга, 2024) характеризує системні помилки, порушення семантики та відхилення від норми у вживанні фахових термінів у загальній мові та їхній зворотний вплив на наукову мову; М. С. Заборна (Заборна, 2024) вивчає історичний аспект парадигми термінів на позначання розділового знака «крапка» в українській мові; М. І. Кухарчишин досліджувала семантичну деривацію в українській біологічній термінології (Кухарчишин, 2021); М. П. Баган аналізує нові тенденції у формуванні сучасної синтаксичної термінології (Баган, 2015) та співвідношення синтетизму й аналітизму в сучасній українській лінгвістичній термінології (Баган, 2019). Лексико-семантичні явища в мові стали об'єктом наукових розвідок І. В. Волкової (Волкова, 2002), О. Ю. Великої (Велика, 2009), Л. А. Радомської (Радомська, 2016), Л. В. Харчук (Харчук, 2017) та ін. Українська вузькоспеціальна термінологія як історично сформована система термінів стала об'єктом дослідження О. М. Тур і В. В. Шабуніної (Тур–Шабуніна, 2024). Широко представлені в сучасному термінознавстві дослідження терміносистем окремих галузей знань (Тур, 2008а, 2008б; Голуб, 2024; Ментинська, 2024; Удовіченко, 2024). Проблеми української термінографії досліджують О. А. Шаблій (Шаблій, 2002), О. В. Гордієнко (Гордієнко, 2021), Т. О. Петрова (Петрова, 2024) та ін. Наукові праці зарубіжних дослідників, зокрема Bourigault D. (Bourigault, 1981), Cabré Castellví M. (Cabré Castellví, 2003), P. Faber (Faber, 2009), H. Felber (Felber, 2002), Drouin P., Francoeur A., Humbley J. and Picton A. (Drouin et al., 2017), також засвідчують, що сучасні термінологічні дослідження є багатовекторними, у них теоретичні аспекти поєднано з прикладними, що відображає комплексний характер мови як системи та її функціонування в динамічному світі. Термінологія штучного інтелекту та її складової – генеративного штучного інтелекту – була об'єктом дослідження В. Д. Сліпецької (Сліпецька, 2008), у якому авторка вдалася до досвіду лінгвостатистичного аналізу англomовної термінології штучного інтелекту. Заслужує на увагу стаття В. П. Зубченка «Стандартизація термінології штучного інтелекту» (Зубченко, 2024), у якій автор надав рекомендації щодо добору українськомовних аналогів у царині генеративного штучного інтелекту.

5. Виклад основного матеріалу з обґрунтуванням отриманих наукових результатів

Генеративний штучний інтелект є однією з найбільш динамічних та інноваційних сфер сучасних технологій, що швидко проникає в різні професійні галузі – від інформатики та інженерії до креативних індустрій.

Ефективність функціонування будь-якої фахової спільноти значною мірою залежить від точності та однозначності комунікації, яка, своєю чергою, ґрунтується на системній та усталеній термінології. Проте, у випадку генеративного ШІ, швидкість появи нових концептів та інструментів створює унікальні лінгвістичні виклики. Терміни виникають та еволюціонують надзвичайно швидко, і це знаходить своє відображення у специфічних дискурсивних особливостях їхнього використання у фаховій комунікації.

На відміну від медіадискурсу, де терміни можуть піддаватися семантичним трансформаціям задля спрощення чи метафоризації, фахова комунікація вимагає максимальної точності, об'єктивності та логічної послідовності. Однак навіть у цьому середовищі динаміка розвитку генеративного ШІ зумовлює особливі дискурсивні практики, що охоплюють інтенсивну інтертекстуальність, варіативність у ступені експліцитності та постійну потребу в роз'ясненнях.

У фаховому дискурсі використання термінології генеративного ШІ підпорядковується кільком ключовим принципам і має певні особливості.

Попри динамічність розвитку, основним критерієм залишається максимальна точність передачі змісту наукового поняття. Фахівці прагнуть використовувати терміни, що мають чітко визначену дефініцію в межах галузі, уникаючи полісемії.

Економія мовних засобів та мовленнєвих ресурсів є особливістю технічної термінології загалом і досліджуваної галузі зокрема. Характерною рисою є широке використання аббревіатур та акронімів (наприклад, *LLM* – large language model, *GAN* – generative adversarial network). Це забезпечує лаконічність передавання інформації та пришвидшує комунікацію між її обізнаними учасниками.

Ще однією особливістю використання термінології генеративного ШІ у фаховому дискурсі є високий рівень експліцитності. Автори фахових текстів, особливо на початкових етапах упровадження нових концептів, часто надають детальні дефініції, пояснення та приклади використання термінів. Це дає змогу уникнути непорозумінь і забезпечити єдине тлумачення того самого поняття.

Через домінуючу роль англійської мови в дослідженнях та розробленнях тож будемо українська фахова комунікація інтенсивно використовує запозичення та калькування. Терміни на кшталт *prompt* (prompt), *файн-тюнінг* (fine-tuning), *інференція* (inference) є усталеними й широко вживаними у фаховому середовищі поряд із кальками *глибоке навчання* (deep learning) або *велика мовна модель* (large language model).

У фахових текстах значна частина інформації є імпліцитною, оскільки учасники мають спільну базу знань. Тому на розуміння термінів часто

впливає контекст і належність до певної підспільноти (наприклад, дослідників архітектур, розробників конкретних моделей тощо).

У фаховій комунікації щодо генеративного ШІ помітні певні дискурсивні стратегії та тактики:

1. Посилання на прототипні моделі, оскільки часто для пояснення загальних концептів використовуються назви конкретних, відомих моделей (наприклад, «як у ChatGPT» або «за принципом DALL-E») як референту, що забезпечує швидке встановлення спільного розуміння.

2. У фаховому науковому дискурсі, як і в розмовному стилі, для пояснення складних абстракцій деякі автори використовують метафори (наприклад, «мозок» *нейронної мережі*, «навчання» *моделі*), але вони, як правило, одразу ж деталізуються, деконструюються або доповнюються точними науковими дефініціями. Тож можемо констатувати залучення метафоричних та аналогічних пояснень.

3. Фахова комунікація насичена покликаннями на попередні дослідження, фундаментальні статті (наприклад, «*Attention Is All You Need*» для трансформерів), «білі книги», що утворює щільну мережу знань і забезпечує наступність. Інтенсивна інтертекстуальність сприяє уникненню повторного пояснення базових концептів.

4. Нерідко виникають терміни, що поєднують наявні концепції з новими, специфічними застосуваннями. Так з'являються терміни-гібриди, наприклад, «*multimodal LLM*».

5. З огляду на новизну галузі, деякі терміни можуть бути предметом обговорення в професійному середовищі щодо їхньої точності, доцільності або варіантів перекладу. Це відображає процес формування та кристалізації терміносистеми. Так, у згаданому дослідженні В. П. Зубченка «Стандартизація термінології генеративного штучного інтелекту» (Зубченко, 2024) автор пропонує вживати такі українськомовні аналоги чужоземним термінам у царині генеративного штучного інтелекту: *трансформер* – *перетворювач*, *генеративний штучний інтелект* – *створювальний штучний інтелект*, *дипфейк-відео* – *глибоко підроблене відео*, *чат-бот* – *розмовний помічник* та ін.

Сприйняття термінології генеративного ШІ нерозривно пов'язане з процесами категоризації, за допомогою яких нові поняття вбудовуються в чинні когнітивні рамки або формують нові. Концепт «штучний інтелект» сам по собі є широкою категорією, яка тепер охоплює й підкатегорію «генеративний ШІ», що, своєю чергою, поділяється на «великі мовні моделі», «дифузійні моделі» тощо. Це вказує на системний характер досліджуваної терміносистеми.

У медіадискурсі та повсякденному спілкуванні часто спостерігається прояв прототипності. Для багатьох людей «ChatGPT» став прототипом «генеративного ШІ» або навіть «штучного інтелекту» загалом. Це спрощує розуміння, оскільки дає змогу оперувати конкретним, знайомим прикладом. Проте така прототипність може й обмежувати когнітивні моделі, не дозволяючи повністю усвідомити весь спектр технологій генеративного ШІ, їхню архітектуру та різноманітність застосувань. Наприклад, людина, яка взаємодіяла лише з текстовими генеративними моделями, може мати обмежене уявлення про генерацію зображень або аудіо.

Концептуальна метафора є потужним когнітивним інструментом, що уможливорює осмислення абстрактних і нових понять через більш конкретні та знайомі сфери. У термінології генеративного ШІ метафори відіграють ключову роль у її формуванні та сприйнятті, особливо для неспеціалістів. Метафори виконують важливі функції, а саме: спрощують складні концепції, роблять їх більш візуальними та інтуїтивно зрозумілими, а також можуть надавати емоційного забарвлення. Проте вони несуть і ризики: спотворення наукової сутності, формування міфів і розмивання чітких дефініцій, що ускладнює точне когнітивне представлення реальних можливостей та обмежень генеративного ШІ.

Серед основних метафор можна виділити такі:

1. Людина як машина / машина як людина – найпоширеніша метафора, що дає змогу антропоморфізувати ШІ. Терміни «мозок ШІ», «ШІ вчиться», «ШІ розуміє», «ШІ генерує», «галюцинації ШІ» надають абстрактним алгоритмічним процесам людських характеристик. Це сприяє інтуїтивному розумінню, але може призвести до хибних уявлень про наявність у ШІ свідомості, емоцій або когнітивних здібностей, подібних до людських.

2. Метафори типу «технологія як живий організм/система» запозичуються з біології та системних наук. До таких належать, наприклад, «нейронна мережа» (нагадує про нервові клітини), «еволюція» алгоритмів, «популяційне навчання». Ці метафори підкреслюють складність та адаптивність систем ШІ.

3. Метафори на кшталт «технологія як інструмент/помічник» фокусуються на утилітарному аспекті ШІ: «інструменти ШІ», «ШІ-помічник», «копілот». Вони підкреслюють функціональність і корисність технології для людини.

Аналіз джерел уможливив виявлення основних механізмів формування термінології генеративного ШІ в українській мові:

1. Запозичення (транслітерація/транскрипція) – найпоширеніший спосіб уведення нових понять. Англійські терміни часто безпосередньо інтегруються в українську мову, іноді з невеликими адаптаціями.

Спостерігаються прямі запозичення: *промпт* (prompt), *файн-тюнінг* (fine-tuning), *ембедінг* (embedding), *токен* (token), *біт* (bit), *чат-бот* (chatbot), *нейрон* (neuron). Проблеми вживання таких термінів пов'язані з орфографією (кілька варіантів написання), граматичною адаптацією (відмінювання), збереженням оригінальної вимови (Зубченко, 2024).

2. Калькування та напівкалькування, які сприяють збереженню прозорості значення терміна та інтегрувати його в українську мовну систему. Прикладами повного калькування є такі лексичні одиниці: *глибоке навчання* (deep learning), *велика мовна модель* (large language model – хоча часто вживають і «LLM»), *навчання з підкріпленням* (reinforcement learning), *нейронна мережа* (neural network), *агент* (agent), *скрейпінг* (scraping). Напівкалькування трапляється рідше, воно передбачає частковий переклад, часткове запозичення. Наприклад, *штучний інтелект* (artificial intelligence) – «інтелект» залишається запозиченим (латинського походження), тоді як «штучний» перекладено; *хмарні обчислення* (cloud computing) – «обчислення» перекладено, а «хмарні» є калькованим прикметником від англ. *cloud*, тобто часткове запозичення образу; *інтерфейс користувача* (user interface) – «інтерфейс» запозичено, а «користувача» перекладено, тобто калькується структура.

3. Власне українське словотворення (афіксація, осново- та словоскладання, аббревіація):

- афіксація: *генерувати* – *генеративний*, *моделювати* – *моделювання*.
- осново-, словоскладання: *промпт-інженерія*, *самонавчання*.
- аббревіація: аббревіатура *ШІ* (від «штучний інтелект»), яка успішно конкурує з англійською *AI*. Термін «*large language model*» часто позначають аббревіатурою *LLM* без української аббревіатури *ВММ*, що свідчить про домінування англійського скорочення.

4. Семантична деривація: відомі українські слова набувають нового, спеціалізованого значення в контексті генеративного ШІ. Наприклад, *модель* (як математична структура), *мережа* (як архітектура зв'язків), *архітектура* (як структура ШІ-системи), *вихід* (як результат генерації).

5. Вживання усталених словосполучень як єдиних термінних одиниць (наприклад, «*обробка природної мови*»).

Використання термінології генеративного ШІ у фаховій комунікації стикається з кількома значними викликами, серед яких вбачаємо такі:

1. Швидкість оновлення та розширення знань. Постійна поява нових моделей, архітектур і методів вимагає від фахівців безперервного навчання та швидкого засвоєння нових термінів та їхніх дефініцій.

2. Незважаючи на динаміку, існує постійна потреба у прагненні до уніфікації термінології, щоб уникнути хаосу й непорозумінь.

3. Адаптація комунікації до різних рівнів фахівців. Усередині спільноти існують різні підгрупи (розробники, науковці, інженери, менеджери), кожна з яких може мати свою специфічну термінологічну варіативність або потребу в різному ступені експліцитності.

4. Важливість розроблення офіційних глосаріїв, термінологічних баз даних і стандартів, що сприятимуть уніфікації та покращенню якості фахової комунікації.

6. Висновки і окреслення напрямів подальших досліджень

Отже, представлене дослідження дало підстави дійти таких висновків:

1. Терміносистема генеративного штучного інтелекту дуже динамічна, вона швидко еволюціонує відповідно до науково-технічного прогресу в галузі.

2. У фаховій комунікації використання термінології ГШІ відповідає вимогам максимальної точності, об'єктивності та економії мовних засобів, що виявляється в широкому використанні аббревіатур і високому рівні експліцитності.

3. Фаховий дискурс ГШІ демонструє інтенсивну інтертекстуальність та імпліцитність, зумовлену спільною базою знань учасників комунікації.

4. Сприйняття термінології ГШІ нерозривно пов'язане з процесами категоризації, де нові концепти вбудовуються в наявні когнітивні рамки або створюють нові підкатегорії.

5. Терміновживання нерідко ґрунтоване на явищі прототипності, що спрощує розуміння, але може обмежувати когнітивні моделі.

6. Концептуальна метафора відіграє визначальну роль у формуванні та сприйнятті термінології, спрощуючи складні концепції, але потребує точної наукової дефініції для уникнення спотворень.

Автори констатують, що існує нагальна потреба в уніфікації та стандартизації термінів, а також у розробленні офіційних глосаріїв і термінних баз даних для покращення якості фахової комунікації.

Література

1. Баган Мирослава 2015. Нові тенденції у формуванні сучасної синтаксичної термінології. *Науковий вісник кафедри Юнеско Київського національного лінгвістичного університету. Серія Філологія. Педагогіка. Психологія* 31: с. 9–13.
2. Баган Мирослава 2019. Співвідношення синтетизму й аналітизму в сучасній українській лінгвістичній термінології. *Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія Філологія* 22/1: с. 100–108.
3. Вакуленко Максим 2010. Проблеми сучасної стандартизації української латиниці. *Мова і культура* 13: с. 284–292.

4. Велика Ольга 2009. Проблема синонімії в англійській маркетинговій термінології та переклад термінів-синонімів українською мовою. *Studia Linguistica* 2: с. 91–96.
5. Волкова Ірина 2002. *Лексико-семантична характеристика сучасної української фізичної термінології (на матеріалі спеціалізованих видань 90-х рр. XX ст.): автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук*. Харків: Харківський нац. ун-т імені В. Н. Каразіна.
6. Голуб Олександр 2024. Хімічна наукова термінологія та державні стандарти на терміни й означення. In: *Проблеми української термінології: збірник наукових праць учасників XVIII науково-практичної конференції СловоСвіт 2024*. Львів: Видавництво Львівської політехніки, с. 74–77.
7. Гордієнко Олена 2018. *Термінологічна лексикографія у формуванні глобального наукового простору галузі медицини (на матеріалі англомовних медичних словників): автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філологічних наук*. Запоріжжя: Запорізький національний університет.
8. Заоборна Марія 2024. Термін крапка під радикалом питомого й запозиченого в термінологійній системі української пунктуації. In: *Проблеми української термінології: збірник наукових праць учасників XVIII науково-практичної конференції СловоСвіт 2024*. Львів: Видавництво Львівської політехніки, с. 120–125.
9. Зубченко Володимир 2024. Стандартизація термінології штучного інтелекту. In: *Проблеми української термінології: збірник наукових праць учасників XVIII науково-практичної конференції СловоСвіт 2024*. Львів: Видавництво Львівської політехніки, с. 78–80.
10. Іващенко Вікторія 2014. Основні напрями досліджень у термінознавстві кінця XX – початку XXI ст. *Вісник університету «Львівська політехніка»* 791: с. 22–26.
11. Кияк Тарас 1989. *Лінгвістичні аспекти термінознавства*. Київ: УМК ВО.
12. Кочерга Ольга 2024. Термінотворення та терміновжиток: норма і реальність. In: *Проблеми української термінології: збірник наукових праць учасників XVIII науково-практичної конференції СловоСвіт 2024*. Львів: Видавництво Львівської політехніки, с. 25–29.
13. Кухарчишин Марія 2021. *Семантична деривація в українській біологічній термінології: автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук*. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка.
14. Ментинська Ірина 2024. *Українська комп'ютерна термінологія: формування, системна організація, вектори розвитку: автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії*. Львів: Національний університет «Львівська політехніка».
15. Олійник Наталія 2024. Гармонізація термінів національних стандартів: виклики та перспективи. In: *Проблеми української термінології: збірник наукових праць учасників XVIII науково-практичної конференції СловоСвіт 2024*. Львів: Видавництво Львівської політехніки, с. 43–47.

16. Панько Таміла – Кочан Ірина – Мацюк Галина 1994. *Українське термінознавство*. Львів: Світ.
17. Петрова Тетяна 2024. *Українська термінографічна критика: історія, теорія, практика: автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філологічних наук*. Вінниця: Донецький національний університет імені Василя Стуса.
18. Радомська Людмила 2016. *Семантичні відношення в термінологічних іменниках-юкстапозитах: автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук*. Вінниця: Донецький національний університет імені Василя Стуса.
19. Сліпечька Віра 2008. *Англомовна термінологія штучного інтелекту у контексті інших терміносистем (досвід лінгвостатистичного аналізу): автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук*. Київ: Київський національний лінгвістичний університет.
20. Тур Оксана 2008а. *Українська термінологія землеустрою та кадастру: автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук*. Київ: Інститут української мови НАН України.
21. Тур Оксана 2008б. Польова структура сучасної української терміносистеми землеустрою та кадастру. *Наукові праці. Серія: Філологія* 92: с. 68–72.
22. Тур Оксана 2017. Уніфікація документознавчої термінології: принципи та функції. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія* 1: с. 37–41.
23. Тур Оксана – Шабуніна Вікторія 2023. Методологічний інструментарій сучасних термінологічних досліджень. *Закарпатські філологічні студії* 28/2: с. 42–47. <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2023.28.2.7>
24. Тур Оксана – Шабуніна Вікторія 2024. Українська вузькоспеціальна термінологія як історично сформована система термінів (XI – початок XX століття). In: *Modern science prospects, innovations and technologies: Scientific monograph. Part 2*. Riga: Baltija Publishing, с. 219–249.
25. Тур Оксана – Шабуніна Вікторія 2025. Тенденції, виклики та перспективи епохи штучного інтелекту. In: *Культура, інформація, комунікація: міждисциплінарний діалог: матеріали Всеукр. наук. конф. з міжн. участю (Київ, 10 квітня 2025 р.)*. Київ: НАКККиМ, с. 20–23.
26. Удовіченко Лілія 2024. *Поліційна термінологія: становлення, структура, функціонування: автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії*. Харків: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди.
27. Харчук Лілія 2017. *Формування та системна організація української електроенергетичної терміносистеми: автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук*. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка.
28. Шаблій Олена 2002. *Міжмовна термінологічна омонімія як проблема термінографії і перекладу (на матеріалі німецької та української юридичних терміносистем): автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня*

- кандидата філологічних наук. Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка.
29. Boulanger, Jean-Claude 1981. Une lecture socio-culturelle de la terminologie. *Cahiers de linguistique sociale* 8: pp. 13–30.
 30. Cabré Castellví, Maria 2003. Theories of terminology: their description, prescription and explanation. *Terminology* 9/2: pp. 163–199. <https://doi.org/10.1075/term.9.2.03cab>
 31. Drouin, Patrik – Francoeur, Aline – Humbley, John – Picton, Aurelie eds. 2017. *Multiple Perspectives on Terminological Variation*. Amsterdam: John Benjamins. <https://doi.org/10.1075/tlrp.18>
 32. Faber, Pamela 2009. The Cognitive Shift in Terminology and Specialized Translation. *MonTI: Monografías de Traducción e Interpretación* 1: pp. 107–134. <https://doi.org/10.6035/MonTI.2009.1.5>
 33. Felber, Helmut 2002. *Terminology Manual*. Paris: UNESCO – Infoterm.

References

1. Bahan, Myroslava 2015. Novi tendentsii u formuvanni suchasnoi syntaksyschnoi terminolohii [New trends in the formation of modern syntactic terminology]. *Naukovyi visnyk kafedry Yunesko Kyivskoho natsionalnoho linhvistychnoho universytetu. Serii Filolohiia. Pedahohika. Psykholohiia* 31: s. 9–13. (In Ukrainian)
2. Bahan, Myroslava 2019. Spivvidnoshennia syntetyzmu y analyzyzmu v suchasni ukrainskii linhvistychnii terminolohii [The relationship between syntheticism and analyticism in modern Ukrainian linguistic terminology]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho linhvistychnoho universytetu. Serii Filolohiia* 22/1: s. 100–108. (In Ukrainian)
3. Vakulenko, Maksym 2010. Problemy suchasnoi standartyzatsii ukrainskoi latynysi [Problems of modern standardisation of the Ukrainian Latin alphabet]. *Mova i kultura* 13: s. 284–292. (In Ukrainian)
4. Velyka, Olha 2009. Problema sinonimii v anhliiskii marketynhovii terminolohii ta pereklad terminiv-synonimiv ukrainskoiu movoiu [The problem of synonymy in English marketing terminology and the translation of synonymous terms into Ukrainian]. *Studia Linguistica* 2: s. 91–96. (In Ukrainian)
5. Volkova, Iryna 2002. *Leksyko-semantychna kharakterystyka suchasnoi ukrainskoi fizychnoi terminolohii (na materialy spetsializovanykh vydan 90-kh rr. XX st.): avtoreferat dysertatsii na zdobuttia naukovoho stupenia kandydata filolohichnykh nauk* [Lexical and semantic characteristics of modern Ukrainian physical terminology (based on materials from specialised publications of the 1990s): abstract of a dissertation for the degree of Candidate of Philological Sciences]. Kharkiv: Kharkivskyi nats. un-t imeni V. N. Karazina. (In Ukrainian)
6. Holub, Oleksandr 2024. Khimichna naukova terminolohiia ta derzhavni standarty na terminy y oznachennia [Chemical scientific terminology and state standards for terms and definitions]. In: *Problemy ukrainskoi terminolohii: zbirnyk naukovykh prats uchasnykiv XVIII naukovo-praktychnoi konferentsii SlovoSvit 2024*. Lviv: Vydavnytstvo Lvivskoi politekhniki, s. 74–77. (In Ukrainian)

7. Hordiienko, Olena 2018. *Terminolohichna leksykohrafiia u formuvanni hlobalnoho naukovoho prostoru haluzi medytsyny (na materialі anhlomovnykh medychnykh slovnykiv): avtoreferat dysertatsii na zdobuttia naukovoho stupenia doktora filolohichnykh nauk* [Terminological lexicography in the formation of the global scientific space of the medical field (based on materials from English medical dictionaries): abstract of a dissertation for the degree of Doctor of Philological Sciences]. Zaporizhzhia: Zaporizkyi natsionalnyi universytet. (In Ukrainian)
8. Zaoborna, Mariia 2024. Termin kropka pid radykalom pytomoho y zapozychenoho v terminolohiinii systemi ukrainskoi punktuatsii [The term *dot* under the radical of a specific and borrowed word in the terminological system of Ukrainian punctuation]. In: *Problemy ukrainskoi terminolohii: zbirnyk naukovykh prats uchasnykiv XVIII naukovo-praktychnoi konferentsii SlovoSvit 2024*. Lviv: Vydavnytstvo Lvivskoi politekhniki, s. 120–125. (In Ukrainian)
9. Zubchenko, Volodymyr 2024. Standartyzatsiia terminolohii shtuchnoho intelektu [Standardisation of artificial intelligence terminology]. In: *Problemy ukrainskoi terminolohii: zbirnyk naukovykh prats uchasnykiv XVIII naukovo-praktychnoi konferentsii SlovoSvit 2024*. Lviv: Vydavnytstvo Lvivskoi politekhniki, s. 78–80. (In Ukrainian)
10. Ivashchenko, Viktoriia 2014. Osnovni napriamy doslidzhen u terminoznavstvi kintsia XX – pochatku XXI st [Main areas of research in terminology of the late XX – early XXI centuries]. *Visnyk universytetutu «Lvivska politekhnika»* 791: s. 22–26. (In Ukrainian)
11. Kyiak Taras, 1989. *Linhvistychni aspekty terminoznavstva* [Linguistic aspects of terminology]. Kyiv: UMK VO. (In Ukrainian)
12. Kocherha, Olha 2024. Terminotvorennia ta terminovzhytok: norma i realnist [Term formation and term usage: norm and reality]. In: *Problemy ukrainskoi terminolohii: zbirnyk naukovykh prats uchasnykiv XVIII naukovo-praktychnoi konferentsii SlovoSvit 2024*. Lviv: Vydavnytstvo Lvivskoi politekhniki, s. 25–29. (In Ukrainian)
13. Kukharchyshyn, Mariia 2021. *Semantychna deryvatsiia v ukrainskii biolohichnii terminolohii: avtoreferat dysertatsii na zdobuttia naukovoho stupenia kandydata filolohichnykh nauk* [Semantic derivation in Ukrainian biological terminology: abstract of dissertation for obtaining a scientific degree of Candidate of Philological Sciences]. Lviv: Lvivskyi natsionalnyi universytet imeni Ivana Franka. (In Ukrainian)
14. Mentynska, Iryna 2024. *Ukrainska kompiuterna terminolohiia: formuvannia, systemna orhanizatsiia, vektory rozvytku: avtoreferat dysertatsii na zdobuttia naukovoho stupenia doktora filosofii* [Ukrainian computer terminology: formation, system organisation, development vectors: abstract of a dissertation for the award of a scientific degree of Doctor of Philosophy]. Lviv: Natsionalnyi universytet «Lvivska politekhnika». (In Ukrainian)
15. Oliinyk, Nataliia 2024. Harmonizatsiia terminiv natsionalnykh standartiv: vyklyky ta perspektyvy [Harmonisation of national standard terms: challenges and prospects]. In: *Problemy ukrainskoi terminolohii: zbirnyk naukovykh prats*

- uchasnykiv XVIII naukovo-praktychnoi konferentsii SlovoSvit 2024*. Lviv: Vydavnytstvo Lvivskoi politekhniki, s. 43–47. (In Ukrainian)
16. Panko, Tamila – Kochan, Iryna – Matsiuk, Halyna 1994. *Ukrainske terminoznavstvo* [Ukrainian terminology]. Lviv: Svit. (In Ukrainian)
17. Petrova, Tetiana 2024. *Ukrainska terminohrafichna krytyka: istoriia, teoriia, praktyka: avtoreferat dysertatsii na zdobuttia naukovoho stupenia doktora filolohichnykh nauk* [Ukrainian terminographic criticism: history, theory, practice: abstract of the dissertation for the degree of Doctor of Philological Sciences]. Vinnytsia: Donetskyyi natsionalnyi universytet imeni Vasylia Stusa. (In Ukrainian)
18. Radomska, Liudmyla 2016. *Semantychni vidnoshennia v terminolohichnykh imennyakh-yukstapozytakh: avtoreferat dysertatsii na zdobuttia naukovoho stupenia kandydata filolohichnykh nauk* [Semantic relations in terminological nouns-juxtaposites: abstract of the dissertation for the degree of Candidate of Philological Sciences]. Vinnytsia: Donetskyyi natsionalnyi universytet imeni Vasylia Stusa. (In Ukrainian)
19. Slipetska, Vira 2008. *Anhlomovna terminolohiia shtuchnoho intelektu u konteksti inshykh terminosystem (dosvid linhvostatystychnoho analizu): avtoreferat dysertatsii na zdobuttia naukovoho stupenia kandydata filolohichnykh nauk* [English-language terminology of artificial intelligence in the context of other terminological systems (experience of linguostatistical analysis): abstract of the dissertation for the degree of Candidate of Philological Sciences]. Kyiv: Kyivskyyi natsionalnyi linhvistychnyi universytet. (In Ukrainian)
20. Tur, Oksana 2008a. *Ukrainska terminolohiia zemleustroiu ta kadastru: avtoreferat dysertatsii na zdobuttia naukovoho stupenia kandydata filolohichnykh nauk* [Ukrainian terminology of land management and cadastre: abstract of the dissertation for the degree of Candidate of Philological Sciences]. Kyiv: Instytut ukrainskoi movy NAN Ukrainy. (In Ukrainian)
21. Tur, Oksana 2008b. Polova struktura suchasnoi ukrainskoi terminosystemy zemleustroiu ta kadastru [The field structure of the modern Ukrainian term system of land management and cadastre]. *Naukovi pratsi. Seriia: Filolohiia* 92: s. 68–72. (In Ukrainian)
22. Tur, Oksana 2017. Unifikatsiia dokumentoznavchoi terminolohii: pryntsypy ta funksii [Unification of document science terminology: principles and functions]. *Bibliotekoznavstvo. Dokumentoznavstvo. Informolohiia* 1: s. 37–41. (In Ukrainian)
23. Tur, Oksana – Shabunina, Viktoriia 2023. Metodolohichni instrumentarii suchasnykh terminolohichnykh doslidzhen [Methodological means for modern terminological studies]. *Zakarpatski filolohichni studii* 28/2: s. 42–47. <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2023.28.2.7> (In Ukrainian)
24. Tur, Oksana – Shabunina, Viktoriia 2024. *Ukrainska vuzkospetsialna terminolohiia yak istorychno sformovana systema terminiv (XI – pochatok XX stolittia)* [Ukrainian highly specialised terminology as a historically formed system of terms (XI – early XX century)]. In: *Modern science prospects, innovations and technologies: Scientific monograph. Part 2*. Riga: Baltija Publishing, s. 219–249. (In Ukrainian)

25. Tur, Oksana – Shabunina, Viktoriia 2025. Tendentsii, vyklyky ta perspektyvy epokhy shtuchnoho intelektu [Trends, challenges and prospects of the era of artificial intelligence]. In: *Kultura, informatsiia, komunikatsiia: mizhdystsyplinarnyi dialoh: materialy Vseukr. nauk. konf. z mizhn. uchastiu (Kyiv, 10 kvitnia 2025 r.)*. Kyiv: NAKKKiM, s. 20–23. (In Ukrainian)
26. Udovichenko, Liliia 2024. *Politsiina terminolohiia: stanovlennia, struktura, funktsiiuvannia: avtoreferat dysertatsii na zdobuttia naukovooho stupenia doktora filosofii* [Police terminology: formation, structure, functioning: abstract of the dissertation for the degree of Doctor of Philosophy]. Kharkiv: Kharkivskiy natsionalnyi pedahohichnyi universytet imeni H. S. Skovorody. (In Ukrainian)
27. Kharchuk, Liliia 2017. *Formuvannia ta systemna orhanizatsiia ukrainskoi elektroenerhetychnoi terminosystemy: avtoreferat dysertatsii na zdobuttia naukovooho stupenia kandydata filolohichnykh nauk* [Formation and systemic organisation of the Ukrainian electric power term system: abstract of the dissertation for the degree of Candidate of Philological Sciences]. Lviv: Lvivskiy natsionalnyi universytet imeni Ivana Franka. (In Ukrainian)
28. Shablii, Olena 2002. *Mizhmovna terminolohichna omonimiia yak problema terminohrafi i perekladu (na materialі nimetskoi ta ukrainskoi yurydychnykh terminosystem): avtoreferat dysertatsii na zdobuttia naukovooho stupenia kandydata filolohichnykh nauk* [Interlingual terminological homonymy as a problem of terminology and translation (based on the material of German and Ukrainian legal terminological systems): abstract of the dissertation for the degree of Candidate of Philological Sciences]. Kyiv: Kyivskiy natsionalnyi universytet imeni Tarasa Shevchenka. (In Ukrainian)
29. Boulanger, Jean-Claude 1981. Une lecture socio-culturelle de la terminologie [A socio-cultural lecture of terminology]. *Cahiers de linguistique sociale* 8: pp. 13–30. (In French)
30. Cabré Castellví, Maria 2003. Theories of terminology: their description, prescription and explanation. *Terminology* 9/2: pp. 163–199. <https://doi.org/10.1075/term.9.2.03cab>
31. Drouin, Patrik – Francoeur, Aline – Humbley, John – Picton, Aurelie eds. 2017. *Multiple Perspectives on Terminological Variation*. Amsterdam: John Benjamins. <https://doi.org/10.1075/tlrp.18>
32. Faber, Pamela 2009. The Cognitive Shift in Terminology and Specialized Translation. *MonTI: Monografías de Traducción e Interpretación* 1: pp. 107–134. <https://doi.org/10.6035/MonTI.2009.1.5>
33. Felber, Helmut 2002. *Terminology Manual*. Paris: UNESCO – Infoterm.

Дискурсивні особливості використання термінології генеративного штучного інтелекту у фаховій комунікації: аналіз тенденцій та перспектив

Тур Оксана, доктор наук із соціальних комунікацій, професор. Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського, кафедра гуманітарних наук, культури і мистецтва, професор. oktur@ukr.net, ORCID: 0000-0002-8094-687X.

Шабуніна Вікторія, кандидат філологічних наук, доцент. Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського, кафедра гуманітарних наук, культури і мистецтва, доцент. shabuninaviktoria@gmail.com, ORCID: 0000-0001-7957-3378.

Саранча Віктор, кандидат історичних наук, доцент. Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського, кафедра гуманітарних наук, культури і мистецтва, доцент. visar73@ukr.net, ORCID: 0000-0001-9435-0615.

Актуальність дослідження зумовлена безпрецедентною швидкістю науково-технічного прогресу та повсюдним упровадженням генеративного штучного інтелекту (ГШІ). Динамічна поява нових концептів ГШІ вимагає системного лінгвістичного осмислення та нормалізації термінології для забезпечення ефективності фахової комунікації. Метою статті є ґрунтовне дослідження дискурсивних особливостей використання термінології ГШІ у фаховій комунікації, аналіз когнітивних аспектів сприйняття та категоризації, а також виокремлення тенденцій впливу ГШІ на формування нової лексики в сучасній українській мові. Новизна дослідження полягає в комплексному аналізі динаміки формування терміносистеми ГШІ в контексті української фахової комунікації, а також виявленні специфічних когнітивних механізмів і дискурсивних практик функціонування термінів. Дослідження базовано на сучасних методологічних підходах із застосуванням дескриптивного, функціонального, когнітивного й дисциплінарного аналізу. З метою визначення ролі метафор та механізмів термінотворення використано дискурсивний, концептуальний, когнітивний і словотвірний аналізи. Проаналізувавши сучасні термінологічні дослідження українських і зарубіжних учених-термінологів, автори виявили основні механізми формування термінології генеративного штучного інтелекту в українській мові, зокрема, запозичення, калькування та власне українське словотворення. Досліджено вплив цих процесів на формування терміносистеми ГШІ, що дозволило визначити їхні особливості та виклики. Окреслено конкретні шляхи творення термінів і підтверджено нагальну потребу в уніфікації та стандартизації термінів цієї галузі. Автори дійшли висновку, що терміносистема генеративного штучного інтелекту є надзвичайно динамічною. Наголошено, що фаховий дискурс ГШІ характеризується високою точністю, об'єктивністю, економією мовних засобів та інтенсивною інтертекстуальністю. Виявлено явища прототипності та концептуальної метафори, які спрощують розуміння, але вимагають точної наукової дефініції. Перспективи подальших досліджень передбачають нагальну потребу в уніфікації та стандартизації термінів ГШІ, а також у розробленні офіційних глосаріїв, термінологічних баз даних і стандартів для покращення якості фахової комунікації.

Ключові слова: *термінологія, генеративний штучний інтелект, аналіз, уніфікація, стандартизація, термінотворення, фахова комунікація.*

Discursive features of using the terminology of generative artificial intelligence in professional communication: analysis of trends and prospects

Oksana Tur, doctor of sciences in social communications, professor. Kremenchuk Mykhailo Ostrohradskyi National University, Department of Humanities, Culture and Art, professor. oktur@ukr.net, ORCID: 0000-0002-8094-687X.

Viktoriia Shabunina, candidate of philology, associate professor. Kremenchuk Mykhailo Ostrohradskyi National University, Department of Humanities, Culture and Art, associate professor. shabuninaviktoriia@gmail.com, ORCID: 0000-0001-7957-3378.

Viktor Sarancha, candidate of historical sciences, associate professor. Kremenchuk Mykhailo Ostrohradskyi National University, Department of Humanities, Culture and Art, associate professor. visar73@ukr.net, ORCID: 0000-0001-9435-0615.

The relevance of the study is driven by the unprecedented pace of scientific and technological progress and the widespread implementation of generative artificial intelligence (GAI). The dynamic emergence of new GAI-related concepts necessitates a systematic linguistic interpretation and the normalisation of terminology to ensure effective professional communication. The aim of the article is to conduct an in-depth investigation of the discursive features of GAI terminology usage in professional discourse, analyse the cognitive aspects of its perception and categorisation, and identify trends in the influence of GAI on the formation of new vocabulary in contemporary Ukrainian. The novelty of the research lies in the comprehensive analysis of the dynamics of GAI terminological system development within the context of Ukrainian professional communication, as well as in the identification of specific cognitive mechanisms and discursive practices related to the functioning of terms. The study is grounded in modern methodological approaches, including descriptive, functional, cognitive, and disciplinary analyses. In order to determine the role of metaphors and mechanisms of term formation, discursive, conceptual, cognitive, and word-formation analyses were applied. By analysing contemporary terminological research conducted by Ukrainian and international scholars, the authors identified the primary mechanisms of GAI terminology formation in the Ukrainian language, including borrowing, calquing, and native word formation. The impact of these processes on the development of the GAI terminological system was examined in detail, enabling the identification of their specific features and challenges. The study outlines concrete pathways for term creation and confirms the urgent need for the unification and standardisation of terminology in this area. The authors conclude that the terminological system of generative artificial intelligence is highly dynamic. It is emphasised that GAI professional discourse is characterised by high precision, objectivity, linguistic economy, and intertextuality. Phenomena of prototypicality and conceptual metaphor were identified, which facilitate understanding but require precise scientific definition. The prospects for further research include the pressing need for the unification and standardisation of GAI terminology, as well as the development of official glossaries, terminological databases, and standards aimed at improving the quality of professional communication.

Keywords: *terminology, generative artificial intelligence, analysis, unification, standardisation, terminology derivation, professional communication.*

A generatív mesterséges intelligencia terminológiájának használata a szakmai kommunikációban: trendek és kilátások elemzése

Tur Okszána, a társadalmi kommunikáció tudományának doktora, professzor. Kremencsuki Mihajlo Osztrohadszkij Nemzeti Egyetem, Bölcsészettudományi, Kulturális és Művészeti Tanszék, professzor. oktur@ukr.net, ORCID: 0000-0002-8094-687X.

Shabunina Viktória, a filológiai tudományok kandidátusa, docens. Kremencsuki Mihajlo Osztrohadszkij Nemzeti Egyetem, Bölcsészettudományi, Kulturális és Művészeti Tanszék, docens. shabuninaviktoria@gmail.com, ORCID: 0000-0001-7957-3378.

Sarancha Viktor, a történettudományok kandidátusa, docens. Kremencsuki Mihajlo Osztrohadszkij Nemzeti Egyetem, Bölcsészettudományi, Kulturális és Művészeti Tanszék, docens. visar73@ukr.net, ORCID: 0000-0001-9435-0615.

A kutatás aktualitását a tudományos és technológiai fejlődés példátlan gyorsasága és a generatív mesterséges intelligencia (GMI) széles körű elterjedése szolgáltatja. A GMI-hez kapcsolódó új fogalmak dinamikus megjelenése szükségessé teszi a terminológiájának szisztematikus nyelvészeti értelmezését és normalizálását a hatékony szakmai kommunikáció érdekében. A tanulmány célja a GMI-terminológia szakmai diskurzusban való használata diszkurzív sajátosságainak mélyreható vizsgálata, a fogalmi kategorizáció kognitív aspektusainak elemzése, valamint a GMI a kortárs ukrán nyelv új szókincsének kialakítására gyakorolt hatásának feltárása. A kutatás újdonsága abban rejlik, hogy átfogóan elemzi a GMI terminológiai rendszerének dinamikus fejlődését az ukrán szakmai kommunikáció kontextusában, valamint azonosítja a terminusok működéséhez kapcsolódó specifikus kognitív mechanizmusokat és diszkurzív gyakorlatokat. A vizsgálat modern módszertani megközelítésekre épül, többek között leíró, funkcionális, kognitív és diszciplináris elemzésre. Az ukrán és nemzetközi kutatók terminológiai munkáinak elemzése alapján a szerzők azonosították a GMI-terminológia kialakításának elsődleges mechanizmusait az ukrán nyelvben, ideértve a szókölcsonzést, a tükrörfordítást és a belső szóalkotást. E folyamatoknak a GMI terminológiai rendszer fejlődésére gyakorolt hatását részletesen megvizsgálták, lehetővé téve azok sajátosságainak és kihívásainak feltárását. A tanulmány konkrét utakat vázol fel az új terminusok létrehozására, és megerősíti a terminológia egységesítésének és szabványosításának sürgető szükségességét ezen a területen. A szerzők arra a következtetésre jutottak, hogy a generatív mesterséges intelligencia terminológiai rendszere rendkívül dinamikus. Hangsúlyozzák, hogy a GMI szakmai diskurzusát a nagyfokú precizitás, objektivitás, nyelvi gazdaságosság és intertextualitás jellemzi. Azonosították a prototipikusság és a konceptuális metafora jelenségeit, amelyek elősegítik a megértést, ugyanakkor pontos tudományos meghatározást igényelnek. A további kutatások kilátásai között szerepel a GMI-terminológia egységesítésének és szabványosításának sürgető szükségessége, valamint hivatalos szójegyzékek, terminológiai adatbázisok és szabványok kidolgozása a szakmai kommunikáció minőségének javítása érdekében.

Kulcsszavak: terminológia, generatív mesterséges intelligencia, elemzés, egységesítés, szabványosítás, terminológiaalkotás, szakmai kommunikáció.